



Myndigheten för  
samhällsskydd  
och beredskap



INFORMATION OM JÄMSTÄLLDHET OCH MÅNGFALD I RÄDDNINGSTJÄNSTEN

# Räddningstjänst för alla

#1  
2025

## Boende vill se mer mångfald, brandmän fruktar kvotering

Ökad mångfald i räddningstjänsten vore bra för relationen till utsatta områden, anser boende i intervjuer. Men intervjuade brandmän fruktar kvotering.

Mälardalens universitet har på MSB:s uppdrag undersökt hur boende i totalt nio bostadsområden i Uppsala, Eskilstuna och Västerås uppfattar räddningstjänsten, och hur räddningstjänsten beskriver arbetet i de aktuella områdena.

Studien består av fyra delstudier, bland annat enskilda intervjuer med tolv personer i de aktuella områdena. En av dem säger: "Jag är helt övertygad om att dom som jobbar inom räddningstjänsten, dom är bara människor och alla har ju liksom sina fördomar och värderingar som omedvetet och medvetet sipprar ut... [Jag är] helt övertygad om att människor behandlas olika och bemöts olika på så sätt"

Flera nämner att representationen skulle behöva öka.

Eskilstunas räddningschef Camilla Dahlén instämmer. Räddningstjänsten i Eskilstuna har bland annat en kommunbrandman och arbetar medvetet i de utsatta områdena. Men många boende pratar dålig eller ingen svenska och ingen brandman i Eskilstuna kan något av de stora invandrarspråken.

– Om vi hade fler i skiften som kunde till exempel arabiska så vore det till stor hjälp, säger Camilla Dahlén.

Brandmän som forskarna har intervjuat från de tre räddningstjänsterna är däremot skeptiska. Trots att de pratar om kulturrockar och språkförbistring, glider samtal om mångfald omedelbart över till kvotering. Brandmännen ser en risk att någon med utländsk bakgrund eller en kvinna skulle få jobb enbart av det skälet, inte för att hon eller han också är en skicklig brandman.

Någon brandman framhåller att det ofta blir stökigt under insats. Att folk kommer fram och tjarar i stressade lägen, och att det då kan vara skönt att ha med polis som kan informera eller bara köra bort dem som samlas.

Andra tar själva initiativ till att stanna kvar, eller åker tillbaka dagen efter för att förklara vad som skett, och tar också initiativ till att skapa kontakter som underlättar både insatser och det förebyggande arbetet.

– Ni har många guldkorn bland era anställda. Lyft upp dem och låt dem vara förebilder i organisationen! sa projektledaren Anna Johansson när forskarna presenterade studien för de inblandade räddningstjänsterna.

En av delstudierna baseras på enkätsvar. Svarsfrekvensen är mycket låg, strax över 3 procent. De som har svarat har överlag hög eller mycket hög tillit till räddningstjänsten. De allra flesta har inte haft kontakt med räddningstjänsten – men bland de få som har haft det sjunker tilliten.

– Man skulle ju vilja veta mer om vad det beror på, säger Camilla Dahlén.

Ett annat nedslående resultat av enkäten är att 70 procent säger att de inte har brandsläckare eller brandfilt och inte känner till var närmaste skyddsrum ligger.

Läs hela rapporten [HÄR](#).



Foto: Linda Tate Wolfbard

## NJR kör på med gravid-PT

Också under 2025 betalar NJR så att deras medlemmar kan erbjuda sina anställda fem individuella möten online med PT i samband med eller efter graviditet.

Det som krävs är att arbetsgivaren är medlem i NJR, och att kvinnans chef mejlar den anställdas namn och kontaktuppgifter till [jamstalldaraddningstjanster@gmail.com](mailto:jamstalldaraddningstjanster@gmail.com) så kontaktar PT:n Isabella Franzén den berörda.

Länk till en introduktionsföreläsning om träning under och efter graviditet: Se föreläsningen [HÄR](#).

## Gender coach-datum klara

I höst erbjuder MSB för fjärde gången Gender coach-programmet. Utbildningen vänder sig till räddningstjänstens topp- och mellanchefer. Kursen består av tre internat i Stockholm, digitala föreläsningar och unik personlig coachning. Datumen är nu fastställda: 10–11 september och 10–11 december 2025, liksom en uppföljande träff 3–4 juni 2026.

Notera datumen redan nu. Mer info och ansökningslänk kommer.

## Prideparad den 2 augusti

I fjol gick ett sjuttioal personer från räddningstjänsten och MSB tillsammans i Stockholms stora Prideparad. Årets parad drar genom Stockholm lördag den 2 augusti. Notera datumet! Vi återkommer med information kring den gemensamma samlingen.



## Om härskartekniker och polarisering på kunskapsdagar för styrkeledare

NJR bjuder tillsammans med MSB in till kunskapsdagar i Halmstad 13 maj och Sundsvall 22 maj. Upplägget kommer att vara i det närmaste identiskt på båda platserna. Dagarna hålls i två olika delar av landet för att fler ska ha möjlighet att delta.

Innehållet riktar sig främst till första linjens chefer: styrkeledare, gruppchefer och motsvarande. Avsikten är att ge verktyg och perspektiv som kan spela roll för deltagarnas både personliga och professionella liv.

Nadim Ghazale, tidigare polis och nu verksamhetschef för organisationen Nattvandring, är en av föreläsarna.



Fotograf: Mattias Garcia

Han kommer att prata om sina egna erfarenheter och om konsekvenserna av samhällets ökade polarisering, och hur vi kan främja mångfald och inkludering och arbeta för att minska klyftorna.

En annan talare är jämställdhetsexperten Johanna Lundin som föreläser om härskartekniker, hur du känner igen dem och hur du undviker att tryckas ned av dem, eller själv använda dem mot andra.

Läs mer och anmäl dig [HÄR](#).



Foto: Linda Eliasson

## – Stark vilja att fortsätta arbeta för mångfald i räddningstjänsten

Runt femtio personer, varav många höga chefer, deltog i NJR:s framtidsseminarium den 12 februari i Stockholm.

– Det visar på en stark vilja att fortsätta arbeta för jämställdhet och mångfald i räddningstjänsten, säger Per Silverliden, förbundschef i Medelpads Räddningstjänstförbund, årets värd för NJR:

Men det sätt som nätverket nu är organiserat på har gjort det interna arbetet tungrovt.

En av frågorna som diskuterades i grupper under seminariedagen var hur NJR skulle kunna organiseras mer effektivt.

Några av svaren var: avgiften kanske

behöver höjas. Värdskapet kan delas. Längre mandatperioder så att inte värdskapet växlar varje år. Storleken på räddningstjänst som har värdskapet spelar roll, det är svårt för en liten organisation att mäta med. Ta in NJR under den nybildade branschorganisationen Föreningen Sveriges Räddningstjänster (FSR).

En annan fråga gällde vilka aktiviteter NJR ska satsa på framgent. Ett par av förslagen: hitta nya samarbetspartners som Byggnads, organisationen MÅN eller Försvarsmakten – vi behöver inte uppfinna hjulet igen. Samordna aktiviteter med föreningen Kvinnor i räddningstjänsten och FSR. Skapa utbildningar med olika fokus och inriktade på allt från styrkeledare till räddningschefer.

NJR:s styrelse kommer att bearbeta svaren och presentera förslag under året.

## Ola går...

Den 30 april går Ola Mårtensson i pension från MSB. Sedan september 2019 har han varit handläggare för jämställdhet och mångfald i räddningstjänsten.

– Gender coach är jag mest stolt över. Cheferna som har gått programmet är så nöjda och de känner sig mycket tryggare i att kunna driva frågorna i sina organisationer.

Han har också varit drivande i att ta fram flera studier och nämner särskilt den om karriärval som visar att mer än 40 procent av de räddningstjänstutbildade kvinnorna inte jobbar i räddningstjänsten.

– Studien gav oss fakta, och den har varit viktig för att motivera jämställdhetsarbetet.

Samtidigt återstår mycket att göra.

– Trettio procent av heltidsorganisationerna har inte en enda kvinna i operativ tjänst, och på RiB-sidan ökar inte andelen kvinnor nämnvärt.

## ... Lars kommer

Lars Anderman började på MSB i augusti 2024 och tar över Ola Mårtenssons arbetsuppgifter. Han är utbildad brandingenjör och har bland annat arbetat i Attunda Brandkår, som lärare på Räddningsverket och som samhällsbyggnadschef i Kungälv kommun. Under tiden som räddningschef i Norrtälje var han djupt engagerad i projektet Sjävklat! som Södertörn drev tillsammans med Attunda och Norrtälje.

– Då insåg jag min roll som högsta chef och vikten av ett inkluderande ledarskap.

På MSB arbetar han också med personalförskning av deltidsbrandmän.

– Den frågan hänger nära ihop med frågor som rör jämställdhet och mångfald.



Foto: Annika Lindqvist